

Vì sao Tổng cục Hải quan “nói một đằng, làm một nẻo” trong vụ nhập khẩu xe sang diện biểu, tặng?

05:30 27/06/2022

Trong cuộc họp báo thông tin về xe ô tô sang nhập khẩu theo diện biểu, tặng, lãnh đạo Tổng cục Hải quan thông tin chắc chắn rằng: Không thất thu thuế đối với xe nhập khẩu theo diện quà biếu tặng. Nhưng sau đó, Cục Hải quan Hà Nội đã truy thu thuế chỉ có 03 chiếc theo diện quà biếu, tặng, số tiền đã lên tới hơn 1,6 tỷ đồng. Vậy, có phải là “nói một đằng, làm một nẻo” không?

Khẳng định không thất thu thuế nhưng lại âm thầm truy thu

Những ngày qua, thông tin về đường dây nhập siêu xe dưới dạng biếu, tặng tiếp tục là tâm điểm của dư luận. Trong phiên trả lời chất vấn Quốc hội mới đây, Bộ trưởng Tài chính Hồ Đức Phớc đã khẳng định: **Không thất thu thuế xe biếu tặng!**? Tuy nhiên, kỳ lạ thay sau khi đường dây này bị báo chí phanh phui, một số chiếc xe cụ thể được báo nêu tên, cơ quan chức năng đã âm thầm truy thu thuế. Cục Hải quan Hà Nội đã truy thu được 1,6 tỷ đồng từ xe 03 nhập khẩu diện biếu tặng về năm 2021.

Bộ trưởng Tài chính Hồ Đức Phớc khẳng định: Không thất thu thuế xe biếu tặng, nhưng cơ quan chức năng thì đã âm thầm truy thu thuế. Chưa kể, các Cục Hải quan cấp phép, làm thủ tục nhập ô tô biếu tặng thừa nhận, cán bộ công chức vẫn còn những thiếu sót trong quá trình thu thập thông tin xác định trị giá xe để tính thu thuế.

Chưa kể, các Cục Hải quan cấp phép, làm thủ tục nhập ô tô biếu tặng thừa nhận, cán bộ công chức vẫn còn những thiếu sót trong quá trình thu thập thông tin xác định trị giá xe để tính thu thuế. Trong khi đó, C03, Bộ Công an và PC03 các tỉnh vẫn đang thu thập hồ sơ để xác minh.

Yêu cầu Hải quan báo cáo số liệu gần 10 năm về xe nhập khẩu biếu tặng

Sau loạt bài viết báo chí phản ánh liên quan đến đường dây nhập siêu xe dưới dạng quà biếu, tặng Phó Thủ tướng Lê Minh Khái đã giao Bộ Công an và Bộ Tài chính vào cuộc quyết liệt. Ủy ban kiểm tra Trung ương đã yêu cầu Bộ Tài chính, Tổng cục Hải quan báo cáo tình hình nhập khẩu ô tô diện quà biếu tặng, không phải 06 năm như yêu cầu của Bộ Tài chính trước đó mà dài hơn, tới tận 10 năm (từ 2012-31/05/2022). Trong đó, Hải quan phải làm rõ việc chênh lệch giá giữa xe nhập biếu tặng với xe nhập kinh doanh thương mại, lý do.

Ngày 17/06, Tổng cục Hải quan đã yêu cầu 06 cục Hải quan gồm: Hà Nội, Hải Phòng, TP. Hồ Chí Minh, Bà Rịa-Vũng Tàu, Đà Nẵng và Quảng Ninh thống kê so sánh giá xe ô tô nhập khẩu dưới 9 chỗ ngồi loại hình quà biếu tặng với xe nhập

kinh doanh thương mại từ năm 2012 đến 31/05/2022. Các Cục phải nêu rõ chủng loại xe, giá khai báo của doanh nghiệp/cá nhân nhập, giá do Hải quan xác định, chênh lệch giá xác định của Hải quan đối với xe thương mại và xe biếu tặng, lý do.

Thống kê của Tổng cục Hải quan cho thấy, năm 2016, xe nhập khẩu theo hình thức quà biếu, tặng là 1.064 chiếc, năm 2017 là 987 chiếc, năm 2018 là 266 chiếc, năm 2019 là 213 chiếc, năm 2020 là 488 chiếc, năm 2021 là 795 chiếc. Từ 01/01/2022 đến 22/05/2022 là 166 chiếc.

Tổng xe nhập khẩu theo hình thức quà biếu tặng từ năm 2016 đến nay là 3.979 chiếc, chiếm 0,85% trong tổng số ô tô 9 chỗ ngồi trở xuống nhập khẩu. Tổng số thuế thu từ năm 2016 đến 22/05/2022 là 12.644 tỷ đồng.

Lãnh đạo Tổng cục Hải quan “nói một đằng, làm một nẻo”?

Xung quanh những vấn đề báo chí đã nêu, ngày 25/05/2022, PV **Thương hiệu & Công luận** đã đặt lịch làm việc với Tổng cục Hải quan để xác minh, điều tra làm rõ thông tin liên quan đến “lùm xùm” về đường dây nhập siêu xe biếu tặng.

Để thông tin kịp thời cho người tiêu dùng/khách hàng, loạt bài viết: Ô tô sang, siêu sang nhập khẩu theo dạng biếu tặng giờ đang ở đâu? đăng ngày 27/05/2022; Vì sao Tổng cục Hải quan phải rà soát hồ sơ cấp phép nhập khẩu siêu xe biếu tặng từ năm 2016 - 05/2022? đăng ngày 01/06/2022; Tổng cục Hải quan khẳng định không thất thu thuế nhưng tại sao lại phải truy thu? đăng ngày 22/06/2022 được đăng tải trên **Thương hiệu & Công luận**.

Sau nhiều lần liên hệ qua điện thoại với bà Lan, Phó phòng Tổng hợp, Văn phòng Tổng cục Hải quan để làm rõ vấn đề nêu trên, thì ngày 22/06/2022, PV **Thương hiệu & Công luận** đã nhận được câu trả lời từ bà Lan: **“Mấy hôm trước các đơn vị họ đã gửi tài liệu rồi. Mai các bạn tổng hợp rồi các bạn gửi cho em tất cả các câu hỏi trong nội dung làm việc”**.

Tuy nhiên, từ ngày 22/06 cho đến thời điểm hiện tại, PV chưa nhận được bất cứ thông tin gì từ phía lãnh đạo Tổng cục Hải quan. **Tiếp tục, ngày 25/06/2022, PV đã liên hệ lại qua điện thoại cho bà Lan để hỏi đơn vị đã gửi công văn chưa mà phía Tòa soạn chưa nhận được thì bà Lan không nghe điện thoại. PV đã để lại lời nhắn qua SMS, thì bà Lan trả lời: “Sang tuần em nhé, sếp chị đang duyệt, thông cảm nhé”**.

Như vậy, từ sự việc nêu trên, khiến dư luận đặt ra nhiều dấu hỏi: Vì sao đơn vị phía đại diện Tổng cục Hải quan thông tin là gửi công văn nhưng mãi cơ quan báo chí không nhận được? Hôm trước thì bà Lan nói với PV rằng: **“Mai các bạn**

tổng hợp rồi gửi" nhưng hôm sau bà Lan lại trả lời với PV: **"Sếp chị đang duyệt"**. Liệu có uẩn khúc gì đằng sau những hồ sơ giấy tờ từ các đơn vị gửi đến Tổng cục Hải quan mà phía Lãnh đạo Tổng cục Hải quan chưa thể thống nhất các thông tin gửi cho cơ quan báo chí? Phía Tổng cục Hải quan chưa gửi được công văn phúc đáp, sao không thông báo rõ lý do mà nay nói "một đằng, mai trả lời một nẻo" như vậy?

Mới 03 xe đã truy thu hơn 1,6 tỷ đồng

Trước đó, ngày 24/05 báo chí đăng tải loạt bài viết liên quan đến đường dây nhập khẩu siêu xe theo dạng biếu, tặng có dấu hiệu bất thường. Hơn 02 năm qua dịch Covid-19 hoành hành, nhiều doanh nghiệp phá sản, khó khăn. Lạ thay mỗi năm vẫn có **khoảng 1.000 doanh nghiệp, tổ chức, đơn vị ở Việt Nam được đối tác nước ngoài tặng siêu xe trị giá từ vài tỷ tới hàng chục tỷ đồng**. Đáng nói, **có những cụ già 60-70 tuổi hay thanh niên hộ nghèo cũng được biếu tặng siêu xe**. Ngay sau đó, Phó Thủ tướng Lê Minh Khái giao Bộ Công an, Bộ Tài chính theo chức năng, nhiệm vụ và thẩm quyền được giao chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan khẩn trương, kiểm tra, xác minh thông tin báo nêu.

Một số showroom auto sau khi được nhắc tên, chỉ sau một đêm những chiếc xe sang được bày bán biến mất một cách kỳ lạ như chưa bao giờ được xuất hiện..

Trong báo cáo mới nhất gửi Tổng cục Hải quan ngày 30/05, Cục phó Hải quan Hà Nội Nguyễn Trường Giang cho biết: Có 03 ô tô Mercedes Benz AMG G63, sản xuất năm 2021, được làm thủ tục nhập khẩu diện quà biếu tặng về qua Chi cục Hải quan Gia Thụy (thuộc cục này), sau khi rà soát, kiểm tra hồ sơ đã bị ấn định, truy thu hơn 1,6 tỷ đồng tiền thuế. Trong số này có chiếc G63 được Công ty cổ phần HC Auto, chủ showroom HC Auto ở 281 Khuất Duy Tiến, quận Thanh Xuân, TP. Hà Nội bị ấn định, truy thu 867 triệu đồng. Trước đó, tháng 08/2021 doanh nghiệp trên làm thủ tục thông quan xe G63 tại cảng Gia Thụy, quận Long Biên, TP. Hà Nội với giá khai báo 108.000USD (khoảng 2,5 tỷ đồng). Để thông quan, xe này phải đóng khoảng 1,2 tỷ đồng thuế xuất nhập khẩu; 3,2 tỷ đồng thuế tiêu thụ đặc biệt và 689 triệu đồng thuế VAT. Tổng giá trị sau thuế 7,52 tỷ đồng.

Khi đến HC Auto hỏi mua, nhân viên tại đây cho chúng tôi biết: Mercedes-Benz AMG G63 đang được rao bán với giá 13-14 tỷ đồng (thời điểm HC Auto còn mở cửa).

Cục Hải quan Hà Nội vào cuộc xác minh. Theo đó, Chi cục Hải quan Gia Thụy đã làm việc với doanh nghiệp được cung cấp thông tin xe nhập diện quà tặng của đối tác nước ngoài.

Tuy nhiên, trong bộ chứng từ nhận từ đối tác để làm thủ tục nhập khẩu không có tài liệu kỹ thuật nên không xác định được các gói package, option (phụ kiện, trang bị đi kèm) trên xe. Chi cục này cũng đã gửi công văn phối hợp với Cục Đăng kiểm Việt Nam đề nghị cung cấp thông tin.

Tuy nhiên, sau vài lần liên hệ, phía Chi cục mới có kết quả và xác định lại trị giá tính thuế xe G63 của HC Auto lên tới 126.300USD. Trong đó, giá xe 110.257USD; tổng các gói option lên tới 15.115USD; phí vận chuyển 928USD. Chi cục Hải quan Gia Thụy đã ban hành, quyết định ấn định thuế ngày 27/05/2022 đối với chiếc xe trên với mức thuế tăng thêm 867 triệu đồng. HC Auto đã nộp đủ số tiền thuế còn thiếu trong ngày 27/05/2022.

Ngoài ra, còn có 1 xe G63 của Cty TNHH Hoàng Long Yên Bài mở tờ khai ngày 04/10/2021 bị xác định lại trị giá, ấn định truy thu 408 triệu đồng tiền thuế; Công ty TNHH German Adler Việt Nam mở tờ khai ngày 30/07/2021 bị xác định lại trị giá, truy thu 358 triệu đồng. Theo ông Nguyễn Trường Giang, Cục phó Cục Hải quan Hà Nội thì: 02 Doanh nghiệp trên đã nộp đủ số tiền bị truy thu vào ngày 02/06.

Hiện nay, chưa có con số rà soát, truy thu thuế cuối cùng đối với các xe biếu tặng được HC Auto và 02 showroom Sơn Tùng Auto, Sơn Tín Luxury cars (cùng ở Hà Nội) rao bán.

Tuy nhiên, riêng tại 03 cơ sở này, có hàng trăm siêu xe được nhập dạng biếu tặng do các cục hải quan cấp được rao bán tại đây mấy năm qua.

Chỉ mới có vài xe đã cho thấy khảng định của Tổng cục Hải quan và sự im lặng của một số Cục Thuế liên quan "có vấn đề".

Lãnh đạo Cục Hải quan Hà Nam Ninh cũng cho biết: Phía Tổng cục Hải quan đã kết thúc thanh tra, phát hiện một số sai sót trong khâu nghiệp vụ của cục này. Tuy nhiên, thông tin chi tiết phải chờ Tổng cục báo cáo Bộ Tài chính rồi mới cung cấp cho tạp chí **Thương hiệu & Công luận**

Sau khi thanh kiểm tra, Tổng cục Hải quan đã yêu cầu đại diện các cục hải quan liên quan họp khẩn về việc quản lý, xác định trị giá tính thuế ô tô biếu tặng do không có mức giá thống nhất giữa các cục.

Biểu đồ tổng hợp lượng nhập khẩu ô tô 9 chỗ ngồi trở xuống theo hình thức quà biếu tặng qua các năm.

Trước đó, tại cuộc họp báo ngày 25/05, lãnh đạo Tổng cục Hải quan cũng khẳng định không thất thu thuế đối với xe nhập khẩu theo diện quà biếu tặng.

Về việc cấp phép nhập khẩu xe diện này, lãnh đạo Tổng cục Hải quan khẳng định, nếu phát hiện sai phạm trong việc cấp phép nhập khẩu và thực hiện thủ tục hải quan đối với ô tô nhập khẩu dưới dạng quà biếu tặng thì sẽ xử lý nghiêm, không bao che.

Trả lời về việc nộp thuế, theo lãnh đạo Tổng cục Hải quan thì, theo quy định của pháp luật về thuế, đối với ô tô nhập khẩu dưới dạng quà biếu tặng, người khai hải quan phải nộp đủ các loại thuế gồm thuế nhập khẩu, thuế tiêu thụ đặc biệt và thuế giá trị gia tăng trước khi hàng hóa được thông quan. Đối với xe quà biếu tặng thì người khai phải nộp thêm thuế thu nhập bất thường tại cơ quan thuế nội địa.

Đối với ô tô nhập khẩu dưới dạng quà biếu, tặng mà các phương tiện thông tin đại chúng đã nêu trong thời gian qua, cơ quan hải quan cho biết đã thực hiện thủ tục theo đúng quy định hiện hành và thu đủ các loại thuế theo quy định. Đồng thời, cơ quan hải quan gửi hồ sơ liên quan đến cơ quan thuế nội địa để thực hiện việc thu thuế thu nhập bất thường.

Tổng cục Hải quan sẽ thành lập các đoàn thanh tra, kiểm tra tại 04 cục hải quan các tỉnh, thành phố có số lượng xe nhập khẩu dưới dạng quà biếu tặng lớn trong thời gần đây.

Vậy việc khẳng định của Lãnh đạo Tổng cục Hải quan về việc không thất thu thuế đối với xe nhập khẩu theo diện quà biếu tặng có còn đúng hay không sau khi chỉ với 03 chiếc xe đã truy thu hơn 1,6 tỷ đồng?

Luật sư Trương Thanh Đức, Giám đốc Công ty Luật ANVI.

Luật sư Trương Thanh Đức, Giám đốc Công ty Luật Anvi phân tích: "Nói về nguyên tắc thì tất cả các loại thuế nhập khẩu tặng, biếu hay nhập thương mại cũng đều như nhau. Nhưng điều quan trọng nhất nó nằm ở chỗ giá khai báo thuế. Nhập thương mại thì có hoá đơn chứng từ, văn bản giấy tờ, cơ sở pháp lý chẳng hạn như từ hợp đồng, xuất xưởng trở đi.... Còn xe tặng biếu về lý là họ không cần hợp đồng, không cần viết hoá đơn, cho nên tính giá theo khai báo. Nếu như họ khai báo bằng xe thương mại thì không có gì để nói cả. Nhưng họ khai báo một cái mức giá thấp và thậm chí rất thấp bằng 1 phần 5, phần 10 giá thương mại thì thuế suất cũng giống nhau. Con số thuế thực tế chỉ bằng một nửa, hoặc ít hơn so với xe thương mại".

Thương hiệu & Công luận sẽ tiếp tục thông tin tới độc giả.

Nhóm PV